

Právní novinky

II/2018

Strategické uvažování | Individuální přístup | Špičkový právní tým | Dlouhodobé partnerství

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle počtu
nominací a titulů dosavadních
ročníků soutěže

Nejlepší právnícká firma
roku v České republice
(2017, 2018)

Právnícká firma roku
v České republice
(2011–2012, 2014–2018)

1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic
v České republice
(2009–2017)

Nejlepší právnícká firma
pro fúze a akvizice v ČR
a na Slovensku
(2016)

Obsah

Jak funguje pojištění při M&A transakcích a jaké jsou jeho limity	4
Velké změny v zákoníku práce	7
Změny ve zdaňování ovládaných zahraničních společností	9
Povolení vydaná dle stavebního zákona a otázka přechodu oprávnění z těchto povolení při právním nástupnictví	10
Nové možnosti elektronické identifikace osob	12
Obrana dodavatele proti diskriminačním podmínkám v tendru	13
Přelomové rozhodnutí Nejvyššího soudu v otázce neoprávněného čerpání bankovní záruky	15
Legislativní novinky	17
Program vlastnej činnosti povinnej osoby v podmienkach slovenskej právnej úpravy pre oblasť AML/CFT od roku 2018	21

Úvodem

Vážení klienti a obchodní přátelé,

dovoluji Vám stručně představit poslední letošní vydání **Právních novinek** naší advokátní kanceláře.

V úvodním nejrozsáhlejším příspěvku jsme se zaměřili na oblast podnikových akvizic, konkrétně pojištění při tomto typu transakcí, jež má své nesporné výhody, ale i limity. Jakožto kancelář, která je **v regionu střední a východní Evropy lídrem trhu a podle prestižní agentury EMIS DealWatch jedničkou podle počtu realizovaných M&A transakcí za období 2009–2017**, máme vynikající know-how a velké zkušenosti i s vyjednáváním a uzavíráním právě tohoto specifického typu pojištění.

Kolegyně a kolegové z našich dalších specializovaných týmů Vás dále seznámí například s velkou novelou zákoníku práce, rozšiřováním elektronické identifikace osob nebo s možnostmi právní obrany dodavatelů proti diskriminačním podmínkám v tendrech podle české, slovenské a německé právní úpravy.

Připravili jsme pro Vás také souhrn nejzásadnějších legislativních novinek i událostí spojených s naší kanceláří. **Letos jsme se podruhé za sebou stali suverénními vítězi české soutěže Právnícká firma roku, když jsme potřetí za poslední čtyři roky získali hlavní cenu Právnícká firma roku pro domácí kancelář, dále dvě oborové ceny v kategoriích Právo obchodních společností a Duševní vlastnictví a nejvyšší ratingy ve všech ostatních soutěžních kategoriích.**

Těchto vynikajících výsledků bychom nedosáhli bez Vaší důvěry v naše schopnosti. Pevně věřím, že naše efektivní spolupráce a vzájemná obchodní synergie budou pokračovat i v nadcházejícím roce, do kterého Vám již s předstihem přeji mnoho úspěchů.

Příjemný závěr roku a užitečné čtení Vám přeje

Jaroslav Havel

HAVEL & PARTNERS po vyhlášení výsledků soutěže Právnická firma roku 2018 potvrdila pozici nejúspěšnější advokátní kanceláře v České republice

Naše kancelář navázala na roky 2015 a 2017 a i letos získala hlavní ocenění Právnická firma roku pro domácí kancelář. Z 11. ročníku prestižní ankety, kterou pravidelně pořádá společnost EPRAVO.CZ pod záštitou České advokátní komory a Ministerstva spravedlnosti ČR, si kromě hlavní ceny odnesla také vítězství v kategoriích Právo obchodních společností a Duševní vlastnictví a v ostatních oborových kategoriích se umístila mezi nejlépe hodnocenými kancelářemi. Co do počtu titulů a nominací v rámci všech dosavadních ročníků české i slovenské soutěže Právnická firma roku tak zůstáváme nejúspěšnější kanceláří s nejkompexnějšími službami v České republice i na Slovensku. „Rok 2018 je pro nás spojený nejenom se změnou názvu na HAVEL & PARTNERS, ale také s redefinicí strategie poskytovaných služeb, zaměřením se na co nejkompexnější právní případy, včetně řešení složitých sporů a dále na rozvoj v oblasti mezinárodních transakcí. Velmi rychlá implementace této strategie vedla k dalšímu rychlému růstu kanceláře při dalším zvyšování kvality našich služeb. Velice nás potěšilo, že jsme dokázali již potřetí za poslední čtyři roky získat ocenění Právnická firma roku pro domácí kancelář. Za tento mimořádný úspěch chceme poděkovat především našim klientům, kteří nám s důvěrou svěřují své podnikatelské i ryze privátní záležitosti. Vážíme si nejen jejich přízně, ale také našeho stabilního týmu špičkových kolegů a jejich mimořádného pracovního nasazení, které dokázali udržet v průběhu celého roku,“ říká k zisku hlavní ceny řídící partner kanceláře Jaroslav Havel.

Přehled kanceláří podle počtu právníků sestavený na základě údajů poskytnutých v rámci soutěže Právnická firma roku 2018

zdroj: EURO Top advokátní kanceláře 2018 (s. 6–7)

Pořadí	Název kanceláře	Počet právníků
1	HAVEL & PARTNERS	185
2	PRK Partners	95
3	Ambruz & Dark Deloitte Legal	74
4	Dentons	64
5	WEIL, GOTSHAL & MANGES	60

Přehled kanceláří podle objemu tržeb sestavený na základě údajů poskytnutých v rámci soutěže Právnická firma roku 2018

zdroj: INFO.cz (6. 11. 2018)

Pořadí	Název kanceláře	Objem tržeb za rok 2017 (v mil. Kč)
1	HAVEL & PARTNERS	708
2	White & Case	521
3	Dentons	482
4	WEIL, GOTSHAL & MANGES	451
5	CMS Cameron McKenna	304

Jak funguje pojištění při M&A transakcích a jaké jsou jeho limity?

Obvyklou součástí akvizičních smluv v rámci M&A transakcí je katalog prohlášení a záruk. Prohlášení a záruky poskytuje prodávající kupujícímu ohledně stavu a vlastností podílu na cílové společnosti a jejího majetku. Katalog prohlášení a záruk odráží základní princip jakékoli koupě – prodávající odpovídá kupujícímu za vady prodávané věci. V případě, že se některé z prohlášení ukáže být nepravdivé, je prodávající odpovědný za to, že prodávaný podíl na cílové společnosti nebo její majetek nemá vlastnosti, které kupujícímu v akviziční smlouvě výslovně potvrdil. Podoba a rozsah této odpovědnosti bývají v akviziční smlouvě velmi často upraveny. Konkrétní „parametry“ se však případ od případu liší. Co se však většinou neliší, je neochota prodávajícího nést plnou odpovědnost za vady, kterými podíl a majetek cílové společnosti trpí, a naopak neochota kupujícího tuto odpovědnost prodávajícího v akviziční smlouvě vylučovat či omezovat. Mezi prodávajícími a kupujícími tak velmi často dochází k úporným vyjednáváním, která mohou skončit až samotným ukončením jednání o transakci.

V zahraničí, zejména v anglosaských, ale i ostatních západoevropských zemích, se již řadu let prosazuje institut, který může zabránit úporným vyjednáváním a potažmo i ukončení jednání o transakci právě z důvodu neshody na rozsahu odpovědnosti prodávajícího za poskytnutá prohlášení a záruky. Tímto institutem je pojištění prohlášení a záruk (angl. *Warranties & Indemnities insurance*, zkráceně *W&I insurance*).

Ještě před pár lety se jednalo v našem regionu o prakticky neznámý institut. V posledních letech však vidíme nárůst jeho obliby i u nás, a to zejména (i když zdaleka ne jedině) v nemovitostních transakcích, **jak ostatně vyplývá i ze Studie globálních pojistných událostí v rámci Pojištění závazků vyplývajících z prohlášení a záruk publikovaných pojišťovnou AIG.**

Sjednat W&I pojištění si může (i) kupující

Z výše uvedeného by se mohlo zdát, že stranou, která si sjednává W&I pojištění, bude ve většině případů prodávající. Proávající by měl mít totiž zájem na ochraně vůči nárokům kupujícího v případě, že by se některé z jeho prohlášení či záruk ukázalo být nepravdivým.

V praxi však tato logika neplatí a W&I pojištění si naopak v naprosté většině případů sjednává kupující. Za sjednáním W&I pojištění ze strany kupujícího většinou stojí obava, aby prodávající měl po vypořádání transakce dostatečné prostředky na uhrazení nároků kupujícího z důvodu nepravdivosti prohlášení a záruk. Tato obava je často spojena s požadavkem kupujícího ponechat si po vypořádání transakce určitou část kupní ceny jako zádržné pro krytí těchto

nároků. Naopak prodávající má za cíl inkasovat při vypořádání transakce celou kupní cenu. Sjednáním W&I pojištění tak kupující omezuje riziko, že jeho nároky vůči prodávajícímu nebudou uspokojeny. Sjednání W&I pojištění kupujícími je však také nezřídka požadavkem prodávajícího v rámci vyjednávání transakce.

Další výhodou W&I pojištění je, že zpravidla poskytuje vyšší limity vztahující se na odpovědnost prodávajícího za porušení prohlášení a záruk, než jakých je dnes možné dosáhnout při vyjednávání pouze s prodávajícími.

Limity W&I pojištění

Mohlo by se zdát, že W&I pojištění je ideálním řešením problémů, které jsou spjaté s vadami podílu a majetku cílové společnosti při jejím prodeji. Tak to ale samozřejmě není. W&I pojištění (ostatně jako jakékoli jiné pojištění) není bíanco šek vystavený pojišťovnou pro kupujícího a prodávajícího. W&I pojištění ani nenahrazuje důslednou péči kupujícího při koupi společnosti.

Pojišťovna přebírající pojistné krytí prohlášení a záruk bude vyžadovat, aby z W&I pojištění byly vyloučeny veškeré skutečnosti, které by mohly vést ke vzniku nároku kupujícího z důvodu porušení prohlášení a záruk a kterých si je kupující v době koupě podílu ve společnosti vědom (např. z výsledků hloubkové prověrky konkrétní společnosti – tzv. *known* nebo *identified risks*), tj. skutečnosti, které jsou v transakční dokumentaci zpravidla kryty tzv. slibem odškodnění – *indemnitou*. Z tohoto důvodu bude pojišťovna požadovat, aby kupující před samotnou koupí provedl důslednou hloubkovou prověrku (*due diligence*) cílové společnosti, a se stavem cílové společnosti se tak důsledně seznámil. Pro ověření míry seznámení se kupujícího se stavem cílové společnosti vyžaduje pojišťovna v rámci vyjednávání pojistné smlouvy zpravidla předložení zpráv

Právní novinky II/2018

z *due diligence* vypracovaných odbornými poradci kupujícího a přístup do tzv. *data roomu* (zpravidla elektronická platforma, kde jsou uloženy dokumenty z *due diligence*), aby mohla ověřit jednak to, jak důsledně byla hloubková prověrka provedena, a pak především jaká potenciální pojistná rizika, tj. která prohlášení, zůstala mimo rozsah hloubkové prověrky. Pojišťovna pak na základě tohoto zkoumání případně neakceptuje všechna prohlášení a záruky prodávajícího a některá z nich buď nekryje vůbec, nebo je kryje jen v pozměněném znění (např. omezené vědomostí prodávajícího o případném porušení prohlášení).

I některá tzv. známá rizika (tj. rizika identifikovaná zpravidla v rámci *due diligence*) je dnes však již možné pojistit; většinou se přitom jedná o identifikovaná daňová rizika, u nichž je nižší míra pravděpodobnosti, že se realizují.

Mezi dalšími nároky, na které se zpravidla nevztahuje W&I pojištění (spadají do výluk), lze například uvést i (i) nároky vyplývající ze záruk a prohlášení směřujících do budoucnosti (tj. majících povahu budoucí prognózy fungování cílové společnosti), (ii) nároky týkající se trestněprávních aspektů nebo (iii) nároky vztahující se k životnímu prostředí a dodržování právních předpisů směřujících k jeho ochraně, a další. Rozsah výluk z W&I pojištění se vždy odvíjí od konkrétního případu a pojišťovna je vždy důsledně posuzuje (a vyjednává s klientem) v každém jednotlivém případě.

W&I pojištění také zpravidla obsahuje spoluúčast (tzv. *deductible*, *retention* nebo *excess*) klienta. Do výše této částky pak odpovídá buď prodávající, nebo jde částečně i k tíži kupujícího, pokud transakční dokumentace stanovuje limit odpovědnosti prodávajícího na nižší částku. Dobrou zprávou je, že tento limit se vyčerpává postupně jakoukoli menší částkou po právu nárokovanou kupujícím a po dosažení celkové spoluúčasti již bude kryta i částka, která by jinak kvůli spoluúčasti pojištěna nebyla.

Další limit (tentokrát ale jen pro prodávajícího) představuje fakt, že pojišťovně dle pojistné smlouvy zpravidla vzniká vůči prodávajícímu právo na regres v případě, že k pojistné události dojde z důvodu podvodu nebo úmyslného zamlčení podstatných skutečností ze strany prodávajícího (*fraud or wilful default*). Pozitivní je, že v ostatních případech je nárok na regres vůči prodávajícímu vyloučen.

Časová náročnost sjednání W&I pojištění

Relevantním aspektem, který musí prodávající a kupující vzít v potaz v případě, že se rozhodnou jít cestou

W&I pojištění, je i časové hledisko. Vzhledem ke skutečnosti, že pojišťovna bude ověřovat závěry a rozsah právní prověrky prováděné kupujícím, je potřeba sladit časování vyjednávání a vypořádání transakce s pojišťovnou. Pojišťovny jsou však v tomto vcelku flexibilní a dokáží se stranám přizpůsobit. Je však vhodné tento aspekt zohlednit již při počáteční přípravě časového plánu transakce.

Obvyklá cena W&I pojištění

W&I pojištění může prodávajícímu i kupujícímu přinést značný komfort při vyjednávání a realizaci transakce. Cena za jeho sjednání však nebývá zanedbatelná. Obvykle se totiž pohybuje lehce nad 1% z limitu pojistného plnění a spodní hranice začíná přibližně okolo částky 50 000 EUR. Proto se W&I pojištění hodí spíše pro objemově větší transakce. Poměrně vysoké náklady na zřízení W&I pojištění v kombinaci s tím, že W&I pojištění ve své podstatě slouží oběma stranám, často vedou v praxi k tomu, že náklady na jeho zřízení nesou strany rovnoměrně.

W&I pojištění jako součást kvalitního transakčního poradenství

Jak jsme zmínili v úvodu, W&I pojištění je stále populárnější i u nás. Pro skutečně efektivní využití tohoto institutu je však zapotřebí, aby měl poradenský subjekt zkušenosti se všemi aspekty podnikových transakcí a pokud možno se vyznal i v daném podnikatelském oboru klienta, daních a v případě W&I pojištění samozřejmě také v oblasti pojišťovnictví.

Naše kancelář disponuje širokým záběrem služeb a schopností tyto služby účinně kombinovat. Máme rozsáhlé zkušenosti s poradenstvím pojišťovnam, kterým v souvislosti s W&I pojištěním pro M&A transakce poskytujeme komplexní právní služby od vyjednání podmínek W&I pojištění až po jeho samotnou realizaci. Na základě našich unikátních znalostí získaných při zastupování pojišťoven jsme proto připraveni poskytnout své služby při sjednávání W&I pojištění prodávajícímu či kupujícímu maximálně efektivně.

M&A transakce jsou naší vlajkovou lodí již od roku 2001. V letech 2006 až 2017 jsme na straně kupujících i prodávajících pomohli úspěšně dokončit více než 500 M&A transakcí o celkové hodnotě převyšující 550 miliard korun (19,5 miliard eur). To nás podle výsledků prestižních globálních ratingových agentur Mergermarket, Thomson Reuters nebo EMIS DealWatch dlouhodobě řadí na vrchol v počtu realizovaných transakcí na českém, slovenském i středoevropském právním trhu.

Autoři:

Jan Frey | Partner

Pavel Němeček | Partner

Ivo Skolil | Advokát

Pořadí advokátních kanceláří podle počtu realizovaných M&A transakcí v oblasti střední a východní Evropy (2009–2017)

A Euromoney Institutional Investor company

O EMIS DealWatch: Společnost analyzuje a porovnává M&A transakce v zemích, kde jsou vysoké odměny navázány na vysokou míru rizika. Svými výzkumy a reporty pokrývá celkem 125 rozvíjejících se trhů, včetně zemí střední a východní Evropy. Informace o jednotlivých transakcích společnost získává od samotných advokátních kanceláří. Ve své databázi eviduje transakce s hodnotou 900 000 EUR a vyšší.

Legenda k tabulce: Tabulka obsahuje pouze transakce v hodnotě do 10 000 000 EUR v rámci České republiky, Slovenska, Maďarska a Polska. Pořadí advokátních kanceláří odráží jak celkovou hodnotu, tak i počet transakcí. Pokud je hodnota transakce důvěrná, je v přehledu započítána s nulovou hodnotou.

Top 15 advokátních kanceláří podle EMIS DealWatch

Pořadí	Název kanceláře	Počet transakcí	Hodnota transakce (v mil. EUR)
1	HAVEL & PARTNERS	173	199.93
2	CMS	158	54.52
3	DZP	86	88.83
4	Dentons	70	38.07
5	Schönherr Rechtsanwälte GmbH	69	21.72
6	White & Case LLP	63	44.97
7	DLA Piper LLP	59	84.50
7	Baker & McKenzie LLP	59	23.10
8	Weil, Gotshal & Manges LLP	57	73.36
9	Kinstellar	54	27.48
10	Clifford Chance LLP	51	16.26
11	Gessel	46	51.70
12	Allen & Overy LLP	44	8.70
13	Linklaters LLP	37	31.65
14	Wardynski & Partners	33	71.63
15	Weinhold Legal	31	54.21

Prestižní ocenění CEE Deal of the Year Award za poradenství společnosti Dr. Max při akvizici v Rumunsku

Naše kancelář zvítězila v soutěži magazínu CEE Legal Matters mapující nejvýznamnější transakce v regionu střední a východní Evropy. Cenu CEE Deal of the Year Award získala za poradenství při nákupu rumunské společnosti A&D Pharma Group, kterou realizovala společnost Dr. Max z portfolia investiční skupiny Penta Investments. Na transakci se podílel M&A tým HAVEL & PARTNERS pod vedením partnera kanceláře Václava Audese. „Klient využil našich znalostí právního a podnikatelského prostředí CEE regionu i naše know-how u vybraných regulatorních otázek. Kromě přeshraničních transakcí se zaměřujeme například na poradenství spojené se vstupem na zahraniční trhy, s formováním mezinárodních holdingových struktur, ochranou investic či daňovou optimalizací v průběhu expanze do zahraničí,“ popsal po léta budované know-how týmu Václav Audes. Společnost Dr. Max provozuje lékárenské sítě v pěti evropských zemích – kromě Rumunska ještě v České republice, na Slovensku, v Polsku a Srbsku.

Velké změny v zákoníku práce – novela má nově vymezit dovolenou, flexibilitu zaměstnaneckých míst i doručování pracovněprávních dokumentů

V současné době skončilo připomínkové řízení poměrně rozsáhlé novely zákoníku práce. Jejím obsahem jsou jak návrhy nových, tak i změny stávajících zásadnějších institutů, např. dovolené, sdílení pracovního místa či doručování, dále úpravy čistě technického významu, mající za cíl především sjednotit terminologii a odstranit ustanovení, která již neodpovídají současné realitě. V následujícím textu představujeme nejdůležitější a nejzajímavější navržené novinky.

Dovolená

Pravděpodobně nejrozsáhlejší změny se týkají úpravy **dovolené**. Ruší se dovolená za odpracované dny a nový koncept dovolené je založen na týdenní pracovní době zaměstnance; samotné právo na dovolenou bude vyjádřeno v hodinách. Bude také možné převést si dovolenou v rozsahu přesahujícím zákonné 4 týdny do následujícího roku. Za odpracovanou bude možné považovat dobu, kdy zaměstnanec nekonal práci z důvodů důležitých osobních překážek v práci, a to až do výše dvacetinásobku stanovené týdenní pracovní doby za předpokladu, že ve stejném kalendářním roce zaměstnanec alespoň dvanáctinásobek této týdenní doby odpracoval. V případě změny zaměstnání v průběhu roku se upouští od podmínky bezprostřední návaznosti pracovních poměrů podmiňující možnost uzavření dohody o převedení nevyčerpané dovolené mezi zaměstnavateli. Rovněž se navrhuje zmírnit postih za neomluvenou absenci zaměstnance, a to tak, že se dovolená bude snižovat pouze v rozsahu zaměstnancem skutečně zameškaných hodin.

Dočasné přidělení a přechod zaměstnanců

Změny ve prospěch zaměstnavatelů jsou plánovány v rámci **úpravy dočasného přidělení zaměstnance**. Aby mohl být

zaměstnanec přidělen k jinému zaměstnavateli, bude nově dostačující, aby pro přidělujícího zaměstnavatele pracoval po dobu alespoň 1 měsíce oproti stávajícím 6 měsícům. Dále zákon rozšiřuje nárok přidělujícího zaměstnavatele na náhradu nákladů o další náklady, které mohou vzniknout v souvislosti s přidělením zaměstnance.

Novela směřuje také na **přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů**. Předně reflektuje judikaturu Evropského soudního dvora a rozšiřuje podmínky, které musí být splněny pro převod povinností zaměstnavatele. Dále reaguje na problémy z praxe spojené s možností skončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele v souvislosti s přechodem, kdy přebírající zaměstnavatel byl až do dne účinnosti přechodu v nejistotě o tom, jaký počet zaměstnanců bude skutečně přecházet. Novela navrhuje omezení možnosti zaměstnance dát výpověď 15denní lhůtou, která začne běžet dnem následujícím po informování zaměstnance o přechodu. Pokud tedy zaměstnavatel informuje zaměstnance v zákonné lhůtě, tj. nejpozději 30 dní před nabytím účinnosti přechodu, bude nejpozději 15 dní před účinností znát skutečný počet a složení zaměstnanců, kteří budou na přebírajícího zaměstnavatele přecházet.

Sdílené pracovní místo

Úplnou novinkou v zákoníku práce je institut **sdíleného pracovního místa**. Při využití tohoto institutu dva nebo i více zaměstnanců sdílí jedno pracovní místo a sami si rozvrhují pracovní dobu tak, aby v souhrnu naplnili stanovenou pracovní dobu. V zahraničí je tento koncept již poměrně běžnou záležitostí. Pro zaměstnance je atraktivní a přináší řadu výhod i pro zaměstnavatele. Zaměstnanci na takovém místě zpravidla pracují efektivněji, protože

možnost konzultovat problémy s kolegou, se kterým místo sdílají, často přináší kreativnější řešení a eliminuje chyby. Navrhovaná právní úprava podmiňuje vznik takového pracovního poměru individuální písemnou dohodou s každým zaměstnancem, ve které by měly být sjednány především rozvržení pracovní doby a způsob předávání úkolů. Právní úprava nepočítá s automatickou možností zástupu jednoho zaměstnance druhým. Pokud by tedy zaměstnanec, který měl dle rozvrhu konat práci, pro překážky na své straně pracovat nemohl, může být zastoupen druhým zaměstnancem pouze po předchozím souhlasu zaměstnavatele pro konkrétní směnu. Dohodu o výkonu práce na sdíleném pracovním místě by bylo možné rozvázat i jednostranně s 15denní výpovědní lhůtou.

„Úplnou novinkou v zákoníku práce bude institut sdíleného pracovního místa.“

Doručování

Významné změny se týkají také **doručování pracovních právních dokumentů**. Tato oblast je dlouhodobě považována za velmi nepraktickou. Navrhovaná novela by měla alespoň částečně tento stav změnit. Nově se zavádí pravidlo, že zaměstnavatel doručuje písemnost zaměstnanci do vlastních rukou primárně pouze na pracovišti. Pokud se takto zaměstnanci písemnost doručit nepodaří, bude moci zaměstnavatel přistoupit k náhradnímu doručení, tedy prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací, se souhlasem zaměstnance i prostřednictvím datové schránky, nebo k doručení do vlastních rukou kdekoliv, kde bude zaměstnanec zastížen. V rámci doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb se navrhuje přenést odpovědnost i na zaměstnance, který bude povinen písemně hlásit změnu adresy, na kterou mu zaměstnavatel může písemnosti doručovat. Do souladu s podmínkami České pošty se uvádí i lhůta pro vyzvednutí uložené zásilky, která bude tedy nově činit 15 kalendářních dnů. A konečně se navrhuje upustit od povinnosti pořizovat písemný záznam o poučení zaměstnance o následcích, které pro něj má odmítnutí přijetí písemnosti. I tato změna by měla přispět k zjednodušení doručování pro zaměstnavatele.

Další novinky

Změnou, která by měla snížit administrativní zátěž zaměstnavatelů, je **upuštění od povinnosti vydat potvrzení o zaměstnání** v případě zaměstnanců pracujících na **základě dohody o provedení práce**, kterým nevznikla účast na nemocenském pojištění, tj. jejichž příjmy byly nižší než 10 000 Kč za měsíc (s výjimkou těch, u kterých byl prováděn výkon rozhodnutí srážkami z odměny).

Členům evropské rady zaměstnanců a evropského vyjednávacího výboru budou nově překážky z důvodu obecného zájmu při pružné pracovní době z hlediska výkonu práce i z hlediska odměňování plně započteny i v případě volitelné části pružné pracovní doby. Toto je odrazem požadavku evropské směrnice, aby tyto členové požívali stejných výhod a obdobné ochrany jako ostatní zástupci zaměstnanců. Toto pravidlo obdobného zacházení se navrhuje aplikovat, i pokud jde o definici plnění pracovních úkolů pro účely náhrady škody.

Navrhuje se rovněž zavést speciální úpravu zákoníku práce, a **vyložit tak obecnou úpravu občanského zákoníku prodloužení stavěné lhůty o dalších 6 měsíců**. Použití občanskoprávní úpravy v pracovních vztazích je totiž zejména s ohledem na krátké lhůty velmi problematické.

Zajímavá změna nastane i ve znění § 47, kterou se rozšiřuje povinnost zařadit zaměstnance na původní práci a pracoviště též na zaměstnance, kteří se **vrací zpět do práce po skončení rodičovské dovolené**.

Účinnost

Účinnost novely zákoníku práce je plánována na 1. července 2019, s výjimkou ustanovení týkajících se dovolené, jejichž účinnost je odložena až na 1. ledna 2020.

Legislativní proces je však teprve na začátku. Výše nastíněné změny jsou prvotním návrhem Ministerstva práce a sociálních věcí, a jejich výsledná podoba se tedy může v důsledku připomínek a případných pozměňovacích návrhů v Parlamentu výrazně lišit.

Autorky:

Petra Sochorová | Counsel

Ema Drštičková | Právní expertka

Změny ve zdaňování ovládaných zahraničních společností

Podle současného znění návrhu novely zákona o daních z příjmů má s účinností od 1. 1. 2019 poplatníkům daně z příjmů právnických osob, kteří jsou českými daňovými rezidenty, vzniknout povinnost v určitých případech zdaňovat v České republice tzv. zahrnované příjmy jimi přímo či nepřímo ovládaných zahraničních společností. Návrh novely implementuje evropskou směrnici (Anti Tax Avoidance Directive I, tzv. ATAD I).

Konkrétně je navrhováno, aby české ovládající společnosti zdaňovaly tzv. zahrnované příjmy (např. úroky, licenční poplatky, podíly na zisku, příjmy z prodeje podílů, příjmy z některých typů „přeprůdeje“ zboží či služeb), které pobírají jimi ovládané zahraniční společnosti ve zdaňovacím období, a to za následujících předpokladů:

- česká ovládající společnost má **více než 50% podíl na kapitálu či hlasovacích právech** ovládané zahraniční společnosti;
- **daň** ovládané zahraniční společnosti by byla **nižší než 50% daně**, kterou by z vymezených příjmů tato společnost zaplatila, pokud by byla daňovým rezidentem České republiky;
- ovládaná zahraniční společnost **nevykonává podstatnou hospodářskou činnost**.

Stávající návrh současně umožňuje, aby ovládající osoby mohly snížit daň v České republice o zaplacenou daň obdobnou dani z příjmů právnických osob v zahraničí pomocí metody prostého zápočtu.

Autoři:

David Neveselý | Partner

Martin Bureš | Daňový poradce

Další velký úspěch kancelář zaznamenala v soutěžní kategorii Právo obchodních společností

Po předchozích sedmi umístěních mezi velmi doporučovanými kancelářemi v letech 2011–2017 se letos HAVEL & PARTNERS stala vítězem této kategorie. „Letošní vítězství podtrhuje, že vytvoření unikátního specializovaného týmu pro oblast korporátního práva, který navíc zabezpečuje komplexní právně-daňový servis pro privátní klienty, bylo odvážným a správným rozhodnutím. Každý rok se podílíme na nejzajímavějších tuzemských a přeshraničních korporátních transakcích i realizaci velmi privátních zadání. Klienti oceňují naši zkušenost, inovativnost a kvalitní právně-daňový tým,“ říká David Neveselý, partner podílející se na vedení největšího a mezinárodně uznávaného česko-slovenského specializovaného týmu pro oblast práva obchodních společností, který dnes tvoří cca 70 právníků. Kancelář má ve svém portfoliu nejširší korporátní a soukromou klientelu v ČR i SR, včetně cca 70 z 500 největších světových společností podle publikace Fortune 500, téměř 50 společností podle žebříčku Czech Top 100 a třetiny nejbohatších Čechů a Slováků. Již řadu let také realizuje nejvíce korporátních operací na českém trhu a je poradenským lídrem pro privátní klienty a rodinné firmy, kterým pomáhá se zakládáním privátních (rodinných) holdingů, svěřenských fondů apod.

Povolení vydaná dle stavebního zákona a otázka přechodu oprávnění z těchto povolení při právním nástupnictví

V praxi se lze setkat s případy, kdy oprávněná osoba z povolení vydaného dle stavebního zákona, kterým je typicky územní rozhodnutí a stavební povolení (dále jen „povolení“), ještě před dokončením umístění a povolené stavby převede nemovitost, ke které bylo povolení vydáno, do vlastnictví jiné osoby. Nemusí se jednat pouze o převod vlastnického práva k dotčené nemovitosti na základě kupní, darovací či směnné smlouvy, ale mnohdy dochází k tomu, že nemovitost přechází v rámci přeměny do vlastnictví nástupnické společnosti, přičemž v projektu není otázka přechodu oprávnění z povolení na nástupnickou společnost řešena. V praxi se proto setkáváme s dotazy klientů, kdo je v takovém případě oprávněným z povolení – zda zůstává oprávněným z povolení osoba, která jako předchozí vlastník žádala o vydání povolení a které bylo jako původnímu vlastníku povolení vydáno, nebo je oprávněným z povolení nový vlastník dotčené nemovitosti.

Správné zodpovězení této otázky je důležité pro další využití převáděné nemovitosti, kdy by chtěl nový vlastník například podle územního rozhodnutí vydaného pro předchozího vlastníka nemovitosti žádat o vydání stavebního povolení, případně by chtěl podle stavebního povolení vydaného pro předchozího vlastníka nemovitosti realizovat stavbu.

Je nutné si uvědomit, že povolení umísťuje či povoluje stavbu na určité nemovitosti, která ze své povahy může přejít nebo může být převedena do vlastnictví jiné osoby odlišné od původního žadatele/vlastníka. Z toho vychází právní teorie, podle které jsou tato povolení tzv. rozhodnutími *in rem*. To znamená, že se tato povolení vztahují k určité věci, tj. k dotčené nemovitosti, nikoliv k určité osobě (žadateli). Tento závěr vyplývá ze správního řádu¹, který stanoví, že jestliže je pro práva a povinnosti účastníků určující právo k movité nebo nemovité věci, je pravomocné rozhodnutí závazné i pro právní nástupce účastníků.

Pokud tak dojde k převodu nebo přechodu vlastnického práva k dotčené nemovitosti, oprávnění z povolení kvůli samotné povaze těchto povolení ze zákona automaticky „přechází“ na nového vlastníka nemovitosti. Nový vlastník je totiž právním nástupcem původního vlastníka jako oprávněného z povolení, a tudíž je po nabytí vlastnického práva

k nemovitosti z pohledu zákona považován bez dalšího za oprávněného z těchto povolení.

Právním nástupcem v praxi může být například nabyvatel nemovitosti na základě kupní, směnné nebo jiné smlouvy nebo na základě dražby, obdarovaný na základě darovací smlouvy, dědic, nabyvatel na základě rozhodnutí soudu nebo jiná osoba na základě skutečností stanovených zákonem jako například nástupnická společnost, na kterou v důsledku přeměny přešlo jmění včetně nemovitosti, ke které se vztahuje povolení.

Tyto závěry potvrzuje i rozhodovací praxe soudů. K otázce právního nástupnictví u územního rozhodnutí Nejvyšší správní soud² dovodil, že územní rozhodnutí je vázáno k pozemku, jehož se týká, tudíž s převodem vlastnického práva k pozemku přechází na jeho nabyvatele. Co se týče právního nástupce stavebníka u stavebního povolení, Nejvyšší soud³ konstatoval, že ten, kdo do svého vlastnictví získá nedokončenou stavbu, stává se stavebníkem, a to i přesto, že mu nebylo vydáno stavební povolení a přebírá i veřejnoprávní povinnosti, které se s vlastnictvím stavby pojí. Je pak na vůli tohoto právního nástupce, jaké práce bude třeba provést k jejímu dokončení, či zda vůbec k dokončení stavby dojde.

V souvislosti se stavebním povolením se Nejvyšší správní soud⁴ vyjádřil rovněž k problematice právního nástupnictví. Kromě výše zmíněného dovodil, že nezáleží na tom, jestli právní nástupce původního stavebníka nabyl vlastnictví k nemovitosti, ke které bylo vydáno povolení, originárně

¹ § 73 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

² Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 73/2011 ze dne 15. 2. 2012.

³ Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 781/2013 ze dne 16. září 2014.

⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 77/2013 ze dne 13. května 2014.

(původně), nebo derivativně (odvozeně). Rozdíl mezi uvedenými způsoby nabytí spočívá v tom, že originárním (původním) nabytím dochází ke vzniku vlastnického práva nezávisle na předchozím vlastníkovi věci. Příkladem je nabytí vlastnického práva k nemovitosti udělením příklepu v dražbě. U derivativního (původního) nabytí věci se jedná o převod vlastnického práva, k němuž typicky dochází na základě kupní smlouvy. Jediným požadavkem tak podle Nejvyššího správního soudu je, aby nový vlastník nabyl nemovitost, ke které bylo vydáno stavební povolení; přítomnost není rozhodné, jakým způsobem k nabytí této nemovitosti došlo. Vzhledem k tomu, že územní rozhodnutí má stejnou povahu jako stavební povolení (rozhodnutí *in rem*), dají se závěry tohoto rozhodnutí aplikovat i na územní rozhodnutí.

Oprávněným z povolení se proto nový vlastník nemovitosti, ke které byla povolení vydána, stává ze zákona bez dalšího, aniž by k tomu bylo vyžadováno další jednání či ujednání (např. smlouva o postoupení práv a povinností z povolení, výslovné uvedení v projektu v případě přeměny atd.). Povolení jsou totiž veřejnoprávní rozhodnutí, která z jejich povahy nelze měnit či s nimi jinak nakládat soukromoprávní smlouvou. S ohledem na to podle Nejvyššího soudu nelze práva a povinnosti plynoucí z povolení postoupit dohodou uzavřenou podle občanského zákoníku, neboť by taková dohoda byla neplatná⁵. Na druhou stranu je naopak nezbytné, aby si právní nástupce zajistil soukromoprávní práva k projektové dokumentaci pro vydání povolení, bez

kterých by nemohl záměr realizovat či měnit, i pokud se automaticky stane novým oprávněným z povolení.

Ačkoliv je výše nastíněná situace snadno řešitelná výkladem právních předpisů a soudní judikatury, lze se v praxi setkat s tím, že stavební úřad požaduje od nového vlastníka doložit například smlouvu s původním vlastníkem nemovitosti o postoupení práv a povinností z povolení, které bylo vydáno ještě pro původního vlastníka. Takový postup stavebního úřadu je s ohledem na zákonnou úpravu a judikaturu soudů nesprávný.

Ačkoliv lze situaci nastíněnou v tomto článku (přechod či převod nemovitosti, ke které se váže povolení vydané ve prospěch původního vlastníka nemovitosti) považovat za právně jasnou a jednoduchou, mohou nastat komplikované situace, které je potřeba posoudit vždy individuálně a v rámci nichž je nutné zohlednit všechny smluvní aspekty. Tak tomu bude zejména v případech, kdy povolení bylo vydáno pro třetí osobu (nikoliv pro vlastníka nemovitosti) na základě souhlasu vlastníka nemovitosti či na základě jiného smluvního vztahu s vlastníkem nemovitosti, případně se povolení váže k více nemovitostem ve vlastnictví různých osob. Takové případy doporučujeme vždy důkladně posoudit před zamýšlenou transakcí.

⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2014, sp. zn. 26 Cdo 781/2013.

Autoři:

Lukáš Syrový | Partner

Jan Fikar | Senior advokát

Poradenství Golden Star Real Estate při nákupu kancelářského komplexu Explora Business Centre

Naše kancelář se poradensky podílela na jedné z největších nemovitostních transakcí realizovaných během letošního roku v Praze. Tým pod vedením partnera Martina Fučíka a senior advokáta Alberta Tatry poskytl komplexní právní poradenství mezinárodní investiční a realitní skupině specializující se na komerční nemovitosti, společnosti Golden Star Real Estate, při nákupu pražské kancelářské budovy Explora Business Centre. Prodávajícím byla společnost Avestus Capital Partners, přední developer a investor do nemovitostí aktivní na realitních trzích střední a východní Evropy. Osmipatrová budova Explora Business Centre se nachází u stanice metra Nové Butovice v Praze 5. V kancelářských prostorech o celkové pronajmatelné ploše 22 800 m² sídlí řada nadnárodních společností, jako jsou Citibank, NNIT, GE International, Porsche nebo DHL.

Nové možnosti elektronické identifikace osob

Od začátku letních prázdnin nabyl účinnosti i druhý (a zároveň poslední) stěžejní adaptační zákon k nařízení eIDAS¹ – zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci („ZoEI“). Tento zákon specifikuje nařízením eIDAS předpokládaný systém elektronické identifikace v českých podmínkách, který pracovně označujeme jako tzv. národní identitní prostor (NIP).

Identitu osoby můžeme nalézt zachycenou nejen v základních registrech, ale i v systémech osob soukromého práva. K prokázání identity osoby jsou potřeba tzv. identifikační prostředky – typickým příkladem takového prostředku pro člověka je občanský průkaz, ačkoli existují i prostředky nehmotné. Pro on-line prostředí bylo nutné prostředky přizpůsobit možnosti jejich užití na dálku, což české právo donedávna výslovně neupravovalo. Proto představený zákon přináší novou možnost prokázání identity (totožnosti) s využitím tzv. elektronické identifikace. Elektronickou identifikací se rozumí elektronický postup používání osobních identifikačních údajů, které jedinečně identifikují určitou fyzickou či právnickou osobu.

Jelikož je NIP prostředí zřizované státem a slouží k elektronické identifikaci pouze v případech, kdy ji požaduje zákon nebo výkon působnosti, **musí být identita prokazována výhradně kvalifikovanou formou**. Poskytovatelem identity (tzv. kvalifikovaným správcem) proto může být pouze státní orgán nebo osoba, která splní podmínky akreditačního řízení. **Aktuálně je kvalifikovaným správcem pouze**

český stát, který umožňuje elektronickou identifikaci prostřednictvím nových elektronických občanských průkazů nebo přihlášením do uživatelského účtu na stránkách eidentita.cz.

Vedle kvalifikovaných správců jsou druhým klíčovým aktérem v NIP tzv. kvalifikovaní poskytovatelé on-line služeb, jejichž uživatelé žádají o prokázání identity elektronickou cestou. Kvalifikovaným poskytovatelem může být jakýkoliv subjekt (či jiné právní uspořádání), který poskytuje služby s využitím elektronických nástrojů umožňující elektronické prokázání identity a který o tom vyrozuměl správce NIA (jak je definován níže). **Kvalifikovanými poskytovateli je v současnosti pouze pět veřejnoprávních subjektů** (např. Generální finanční ředitelství nebo Česká správa sociálního zabezpečení), **jejich počet se však brzy bude zvyšovat**.

Posledním aktérem v NIP, který umožňuje interakci mezi kvalifikovanými správci a poskytovateli, je tzv. národní bod pro identifikaci a autentizaci (NIA). **K veškerým interakcím v NIP tedy vždy dochází s využitím NIA, který pro zaručení aktuálnosti osobních identifikačních údajů osob využívá přístup do základních registrů**. NIA není nic jiného než informační systém, který spravuje Správa základních registrů. Jelikož je celý NIP zřízen v návaznosti na nařízení eIDAS, které předpokládá propojení jednotlivých členských států, součástí NIA je i tzv. mezinárodní uzel, který zajišťuje propojení s oznámenými systémy elektronické identifikace v dalších členských státech EU. Reálné propojení se subjekty či systémy mimo ČR prozatím z mnoha důvodů neexistuje.

Jelikož NIP funguje bezplatně, komerční poskytovatelé identity se svým zapojením zatím váhají. Jejich účast by nepochybně vzrostla zajímavost NIP pro velkou část populace, která by v případě nárůstu počtu kvalifikovaných poskytovatelů mohla vzdáleně zařizovat daleko více záležitostí než doposud. Budeme samozřejmě sledovat vývoj v této oblasti a včas Vás informovat.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES.

Autoři:

František Korběl | Partner

Dalibor Kovář | Senior advokát

Obrana dodavatele proti diskriminačním podmínkám v tendru – srovnání české, slovenské a německé právní úpravy

Podstatná část firem dodává objednatelům z veřejného sektoru. A čím dál více dodavatelů se poohlíží i po zahraničních zakázkách – výhodu přitom mohou čerpat z toho, že zadávání veřejných zakázek je regulováno směrnici Evropské unie, které od roku 2016 výrazně přispěly ke sjednocení pravidel napříč členskými státy EU. Na Slovensku bylo letos do září vypísáno přes 3 tisíce veřejných zakázek v hodnotě přes 4 mld. EUR. Zatímco v České republice je tento objem zakázek skoro dvojnásobný, silnější sousedé jako Německo jej samozřejmě ještě dalece přesahují. Co čeká dodavatele, kteří však narazí na neférové zadávací podmínky a mají zájem se bránit?

V České republice se zadavatelé řídí zákonem o zadávání veřejných zakázek¹ („ZZVZ“), a dohled nad jejich postupem vykonává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“). Na Slovensku platí zákon o verejnem obstarávaní („ZVO“) a dohled vykonává Úrad pre verejné obstarávanie („ÚVO“). V Německu jsou naproti tomu úprava i dohled rozříšeny: kromě spolkového zákona na ochranu hospodářské soutěže² („GWB“) se uplatní zadávací nařízení³ („VgV“) a řada dílčích prováděcích předpisů podle charakteru zakázky, jakož i zákon příslušné země, v jejíž působnosti je zakázka zadávána.

První základní rozdíl v Německu je, že dohled zákon garantuje pouze u tzv. „nadlimitních“ veřejných zakázek, jejichž předpokládaná hodnota přesahuje určité finanční limity, stanovené jinak jednotně pro členské státy směrnicí EU podle typu zadavatele. Z přezkumu jsou tak zásadně vyjmuty zakázky na služby a dodávky: do částky 144 000 EUR (tzv. státní zadavatelé), do částky 221 000 EUR (tzv. komunální zadavatelé) či do částky 443 000 EUR (sektoroví zadavatelé). Stavební zakázky všech zadavatelů podléhají kontrole až od částky 5 548 000 EUR. Kontrolu postupu zadavatele vykonávají komory pro veřejné zakázky (Vergabekammer, VK) – na spolkové úrovni (VK „Bund“ v Bonnu) nebo v městech jednotlivých spolkových zemí. Rozhodnutí komory je v další instanci přezkoumatelné příslušným vrchním zemským soudem (Oberlandesgericht, OLG).

Dodavatel musí nejprve uplatnit obranu u samotného zadavatele a tvrdit vznik újmy. K tomu v Česku slouží „námitky“, na Slovensku „žiadost“ o nápravu“ a v Německu „Rüge“.

Zatímco v Česku činí obecná lhůta pro námitky 15 dnů, v případě námitek proti zadávacím podmínkám (na které se v tomto textu zaměřujeme) je zásadně stačí podat před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Na Slovensku a v Německu činí lhůta pouze 10 dnů, a běží zásadně již od okamžiku, kdy dodavatel pochybení zjistil (Německo) nebo zjistit mohl ze zpřístupněné dokumentace (Slovensko).

„První základní rozdíl v Německu je, že dohled zákon garantuje pouze u tzv. „nadlimitních“ veřejných zakázek, jejichž předpokládaná hodnota přesahuje určité finanční limity, stanovené jinak jednotně.“

Pokud zadavatel námitkám dodavatele nevyhoví nebo nerozhodne včas, může se dodavatel obrátit na přezkumný úřad. V Česku je podáván návrh k ÚOHS, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení rozhodnutí zadavatele, resp. do 25 kalendářních dnů, pokud zadavatel nerozhodne o námitkách do 15 dnů. Na Slovensku se prostředek obrany k ÚVO nazývá „námietka“ a lhůta činí také 10 dnů od obdržení oznámení o vyřízení žádosti o nápravu, respektive od marného uplynutí lhůty 7 dnů, ve které má zadavatel o žádosti rozhodnout. V Německu lze podat návrh („Nachprüfungsantrag“) ve lhůtě 15 kalendářních dnů, resp. 10 dnů v případě elektronického odeslání oznámení o vypořádání námitek – po tuto dobu je zadavatel ze zákona blokován uzavřít smlouvu. Lhůta v Německu počíná běžet dnem následujícím od odeslání zadavatelem, doručení účastníkům zde nehraje roli. Doporučuje se zároveň podat návrh co nejdříve, neboť blokační lhůta se prodlouží až okamžikem, kdy o podaném návrhu bude zadavatele informovat komora.

V návaznosti na povinnou elektronizaci veřejných zakázek stanoví ZZVZ a ZVO povinnost podat návrh elektronicky. Návrh v Německu lze doručit stále i v listinné formě, včetně faxu.

S podáním musí dodavatel uhradit též kauci, popř. poplatek úřadu podle výše nabídkové ceny či hodnoty zakázky. Výchozí pravidla pro stanovení výše kauce, popř. poplatků u návrhů proti zadávacím podmínkám u nadlimitních veřejných zakázek jsou shrnuta v tabulce níže:

¹ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

² Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen.

³ Vergabeverordnung; dalšími relevantními předpisy, z části nelegislativními, jsou zejm.: VOB, VOL, VOF (jejich části A upravující zadání), SektVO, SektVO, KonzVG.

	Výše kauce nebo poplatku	Min. částka	Max. částka
CZ	1 % z nabídkové ceny; pokud nelze určit: 100 000 Kč	50 000 CZK	10 mil. CZK
SK	1 % z hodnoty zakázky – dodávky a služby	--	4 000 EUR
	0,1 % z hodnoty zakázky – stavební práce	--	10 000 EUR
DE	podle hodnoty zakázky a v sazebníku VK	2 500 EUR	50 000 EUR

Je-li návrh úspěšný, v případě obou zemí je kauce navrhovatelí vrácena. V opačném případě kauce případně státu. V případě zpětvzetí návrhu část kauce propadá – v Česku a na Slovensku 35% (v ČR minimálně 30 000 Kč), v Německu 50%.

O návrhu by měl ÚOHS rozhodnout ve lhůtě šedesáti dnů, ve které má zadavatel zakázáno uzavřít smlouvu s vybraným dodavatelem daného zadávacího řízení. Německý zákon stanoví výslovně pevnou lhůtu maximálně 5 týdnů

(v odůvodněných případech lze přiměřeně prodloužit), ve které musí dozorový orgán o návrhu rozhodnout a své rozhodnutí náležitě odůvodnit.

Doufáme, že tento malý přehled může být dodavatelům užitečný pro srovnání postupu při obraně v uvedených státech. Pokud byste měli zájem o detailnější informace nebo měli dotazy k dalším zemím či prostředkům obrany, zeptejte se nás. Jsme rádi k dispozici.

Autorky:

Adéla Havlová | Partnerka

Barbora Sahánková | Právní expertka

HAVEL & PARTNERS v 1. pololetí 2018 opět ekonomicky rostla, a to dvouciferným tempem. Plán výnosů překročily všechny její kanceláře

Naše kancelář zaznamenala v první polovině roku 2018 další výrazný ekonomický růst. Podílely se na něm všechny její kanceláře s hospodářskými výsledky, které předčily ambiciózní plány pro dané období. Obrat za čisté právní služby se dohromady meziročně zvýšil o 13,4%, tomu adekvátně odpovídá i nárůst zisku. Úspěšné bylo především druhé čtvrtletí, kdy růst obratu dosáhl 20,5%. Dvouciferným tempem rostly všechny tři klíčové kanceláře, tedy Praha, Brno i Bratislava. „Výnosy naší firmy rostou nepřetržitě od zahájení činnosti v roce 2001. Velice nás těší, že i nyní, kdy je trh s právními službami v ČR a SR výrazně saturován, ale zároveň na něm chybí dostatek kvalitních právníků, jsme schopni uspokojovat i ty nejnáročnější požadavky klientů a pomáhat jim rozvíjet jejich obchodní plány a aktivity doma i v zahraničí. Naše široká specializace, po léta budované odborné a personální know-how v kombinaci s individuálním přístupem ke klientům a budováním strategického partnerství s nimi se nyní ukazují jako velká konkurenční výhoda. Ceníme si toho, že nám důvěřují nejenom úspěšné firmy a jednotlivci, ale i zahraniční advokátní kanceláře. Ty nás stále častěji zapojují do nejrůznějších mezinárodních projektů a přeshraničních transakcí,“ říká řídicí partner kanceláře Jaroslav Havel

Přelomové rozhodnutí Nejvyššího soudu v otázce neoprávněného čerpání bankovní záruky

Velký senát Nejvyššího soudu („NS“) rozsudkem ze dne 12. 9. 2018, sp. zn. 31 Cdo 3936/2016, změnil dosavadní judikaturu ohledně neoprávněného čerpání bankovní záruky. Nejvyšší soud konkrétně rozhodl, že pro vznik oprávnění dlužníka požadovat po věřiteli vrácení plnění, které na jeho úkor neoprávněně získal na základě bankovní záruky, není podmínkou, aby dlužník nejprve nahradil poskytnuté plnění bance jako výstavci bankovní záruky.

Okolnosti případu

V přelomovém rozsudku ve věci insolvenčního správce dlužníka Eiffage Construction Česká republika, s.r.o. („**Dlužník**“) proti městu Kravaře („**Věřitel**“) velký senát NS rozhodoval o povinnosti Věřitele jako žalovaného zaplatit Dlužníkovi jako žalobci částku ve výši přes 100 000 EUR s úrokem z prodlení z titulu neoprávněně čerpané bankovní záruky.

„Rozhodnutí společně s loňskou novelou insolvenčního zákona představuje zřejmý pozitivní trend upevňující pozici finančních institucí poskytujících finanční záruky v případě úpadku dlužníka.“

Dlužník se pro Věřitele v roce 2007 zavázal zhotovit veřejnou splaškovou kanalizaci a čističku odpadních vod. Za účelem zajištění závazků Dlužníka z odpovědnosti za vady díla vystavila Všeobecná úvěrová banka, a.s. („**Banka**“) ve prospěch Věřitele bankovní záruku. Jedinou podmínkou pro čerpání bankovní záruky bylo podání písemné žádosti Věřitele společně s písemným prohlášením Věřitele o tom, že Dlužník nesplnil své povinnosti ze smlouvy o dílo.

Rozsudek NS a jeho odůvodnění

Věřitel postupně požádal Banku o plnění v celkové výši přesahující 100 000 EUR, a to z titulu údajného vadného plnění Dlužníka. Bance v souladu se záruční listinou nezbylo, než po výzvě Věřitele za Dlužníka zaplatit. Soudy nižších stupňů však následně rozhodly, že Věřiteli žádný nárok z vadného plnění nevznikl, a že tím pádem byly poskytnuté prostředky z bankovní záruky čerpány neoprávněně.

Podle tehdy účinného ustanovení § 321 obchodního zákoníku platilo, že dlužník je povinen zaplatit bance to, co banka plnila na základě záruční listiny. Obchodní zákoník dále pro případ neoprávněného čerpání bankovní záruky

ukládal věřiteli povinnost takto neoprávněně čerpané prostředky dlužníkovi vrátit a nahradit mu případnou škodu.

Nejvyšší soud se již dříve podmínkami upravenými v § 321 obchodního zákoníku zabýval v rozsudku 32 Cdo 1745/2013 z roku 2015. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud dovodil, že jednou z podmínek vzniku nároku dlužníka na vrácení plnění věřitelem je předchozí vyrovnání se dlužníka s bankou. V posuzovaném případě však příslušný senát NS dospěl k jinému názoru, a celá věc tak byla postoupena velkému senátu NS.

Velký senát NS dal zapravdu dovolací argumentaci Dlužníka a vyložil, že právní vztah mezi Dlužníkem a Věřitelem na straně jedné a právní vztah mezi Dlužníkem a Bankou na straně druhé jsou dva na sobě nezávislé právní vztahy vzniklé z různých právních titulů, mezi kterými je třeba důsledně rozlišovat.

NS tak přehodnotil svůj dosavadní výklad a výslovně uvedl, „že pro vznik oprávnění dlužníka požadovat po věřiteli vrácení plnění, které na jeho úkor neoprávněně získal na základě bankovní záruky dle § 321 odst. 4 obchodního zákoníku, resp. pro vznik povinnosti věřitele takto získané plnění dlužníkovi vrátit, není podmínkou, aby dlužník nejprve uhradil bance (tj. výstavci) to, co v souladu s bankovní zárukou plnila věřitel“.

Důsledky rozhodnutí

Podle našeho názoru **se diskutované rozhodnutí NS uplatní i na finanční (resp. bankovní) záruky řídicí se účinným občanským zákoníkem, byť zákon nově otázku neoprávněného čerpání záruky výslovně neupravuje**. Původní ustanovení § 321 odst. 4 obchodního zákoníku totiž představovalo speciální případ bezdůvodného obohacení věřitele, který získal prostředky z bankovní záruky na základě neexistujícího právního titulu. Dle

našeho názoru je nicméně možné na případy podléhající současnému občanskému zákoníku uplatnit obecná ustanovení o bezdůvodném obohacení, a to zejména ustanovení § 2991 občanského zákoníku.

Zásadní důsledky může rozhodnutí NS mít zejména pro vymáhání obdobných pohledávek dlužníka nacházejícího se v insolvenčním řízení, pro kterého by jinak podmínka předchozího plnění výstavci (před vymáháním vlastní pohledávky za věřitelem) byla velice problematická. V kontextu insolvenčního práva **toto přelomové rozhodnutí společně s loňskou novelou insolvenčního zákona**, která si kladla za cíl překonat známý judikát ELMA-THERM,

představuje zřejmý pozitivní trend upevňující pozici finančních institucí poskytujících finanční záruky v případě úpadku dlužníka.

Citovaný **rozsudek může potenciálně příznivě ovlivnit řadu záručních dlužníků, neboť obecně platí, že výstavci finančních záruk mají jen velmi omezenou možnost posuzovat oprávněnost žádosti beneficenta o plnění ze záruční listiny.** To potvrzuje i ustálená judikatura NS (srov. např. rozhodnutí sp. zn. 23 Cdo 3042/2009 a 32 Cdo 4752/2014) podle které výstavce záruky není oprávněn věcně zkoumat pravdivost žádosti beneficenta, nýbrž jen posoudit naplnění formálních náležitostí.

Autoři:

Petr Sprinz | Partner

Jiří Rahm | Advokát

Jirí Seydler | Právní expert

Poradenství Windeln.de při prodeji e-shopů s dětskými potřebami Feedo

Naše kancelář poskytla komplexní právní poradenství skupině Windeln.de, která je jedním z největších on-line prodejců dětských potřeb na evropském i čínském trhu. Poradenství se týkalo prodeje 100% podílu v polské společnosti Feedo Spółka z o.o. a její české dceřiné společnosti MyMedia s.r.o., provozující největší specializované tuzemské e-shopy s kojeneckou výživou a dětským vybavením Feedo.pl, Feedo.cz a Feedo.sk. Novým majitelem se stala společnost Dětská galaxie s.r.o. ze skupiny AGS 92 podnikatele Zdeňka Žáčka. Transakční tým HAVEL & PARTNERS vedli senior advokátka Silvie Király a advokát Juraj Petro ve spolupráci s partnery kanceláře Janem Kovalem, Petrem Sprinzem a advokátem Jiřím Rahmem z oddělení Banking & Finance. Komplikovanost transakce vyžadovala rovněž zapojení daňových specialistů HAVEL & PARTNERS pod vedením vedoucího advokáta Josefa Žaloudka.

HAVEL & PARTNERS je podle globálního on-line srovnávače právních služeb právníčkou firmou roku pro oblast IT práva v ČR

Naše kancelář získala cenu společnosti Global Law Experts pro rok 2018 (2018 Global Law Experts – Annual Award) za nejlepší právníčkou firmu v České republice poskytující právní poradenství v oblasti práva informačních technologií (IT Law – Law Firm of the Year in the Czech Republic – 2018). „Specializovaný tým naší advokátní kanceláře, který se kromě informačních technologií věnuje rovněž oblasti telekomunikací, médií, e-commerce a ochraně osobních údajů (nyní zejména v souvislosti s obecným nařízením o ochraně osobních údajů – GDPR), je jedním z největších v České republice a na Slovensku. Mezi naše klienty patří nejvýznamnější subjekty působící v oblasti informačních technologií a investoři, kteří se při rozšiřování svých portfolií zaměřují na investice do technologických firem. Mezinárodní ocenění Global Law Experts pro nás představuje důležitou zpětnou vazbu o kvalitě našich služeb,“ říká Robert Nešpůrek, partner kanceláře a vedoucí poradenské skupiny pro IT právo.

Novela zákona o ochranných známkách a zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví

- prezident republiky podepsal návrh zákona, kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., **o ochranných známkách** a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2006 Sb., **o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví** a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., **o správních poplatcích**, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 168);
- **transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436** z 16. 12. 2015, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách a **směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943** z 8. 6. 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním;
- modernizace a zefektivnění systému ochranných známek; sblížení systému národních ochranných známek a ochranných známek EU; zvýšení účinnosti právní úpravy ochranných známek.

Novela trestního zákoníku

- prezident republiky podepsal návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., **trestní zákoník**,

ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (sněmovní tisk 79);

- **zajištění souladu české trestněprávní úpravy s mezinárodními závazky ČR a s právními předpisy EU;**
- odstranění legislativních nedostatků zjištěných Výborem MONEYVAL, které ztěžují efektivní postih praní špinavých peněz; **nová úprava trestných činů legalizace výnosů z trestné činnosti a legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti** pokrývající veškeré požadavky mezinárodních úmluv kladené na vymezení praní peněz; zrušení trestných činů podílnictví a podílíctví z nedbalosti;
- **umožnění ratifikace Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí;** trestný čin zavlečení bude nezbytné rozšířit tak, aby postihoval i zavlečení osoby z jiného státu nebo do jiného státu;
- **implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541** z 15. 3. 2017 o boji proti terorismu; rozšíření trestněprávního postihu tzv. zahraničních bojovníků nebo kyberterorismu;
- **zakotvení nového trestného činu maření spravedlnosti** v reakci na Úmluvu OSN č. 75/2013 Sb. m. s. proti nadnárodnímu organizovanému zločinu;
- **rozšíření skutkových podstat trestných činů podplácení a nepřímého úplatkářství** podle Úmluvy OSN č. 105/2013 Sb. m. s. proti korupci;
- **návrh ustanovení trestního řádu o uchování dat a znemožnění přístupu k nim** s ohledem na Úmluvu č. 104/2013 Sb. m. s. o počítačové kriminalitě.

Novela zákona o dluhopisech

- prezidentu republiky byl doručen k podpisu návrh zákona, kterým se mění zákon č. 190/2004 Sb., **o dluhopisech**, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk 93);
- odstranění nedostatků stávající právní úpravy hypotečních zástavních listů; **nová úprava tzv. krytých dluhopisů**;
- krytým dluhopisem bude dluhopis nebo obdobný cenný papír představující právo na splacení dlužné částky vydávaný podle práva cizího státu, jehož emitentem je banka a který k datu emise splňuje stanovené požadavky; krytý dluhopis bude moci být hypotečním zástavním listem, veřejnoprávním zástavním listem nebo smíšeným zástavním listem.

Novela insolvenčního zákona

- na projednání Senátem čeká návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., **o úpadku a způsobech jeho řešení**, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 71);
- **zpřístupnění oddlužení širšímu okruhu dlužníků**; řešení problému vysokého počtu osob v mnohačetné exekuci;
- stávající podmínky oddlužení předpokládají zásadně úhradu nejméně 30% dluhů přihlášených nezajištěných věřitelů;
- **zavedení možnosti i tzv. nulového uspokojení nezajištěných věřitelů**, a to v případě, kdy dlužník prokáže, že vynaložil veškeré úsilí k uspokojení jejich přihlášených pohledávek; dlužník bude muset nově doložit, že bude v průběhu oddlužení schopen věřitelům uhradit alespoň stejnou částku, jakou má získat na odměně insolvenční správce;
- **nové pásmo oddlužení**, v rámci kterého bude možné splnit oddlužení již **po 3 letech při uspokojení 60% přihlášených pohledávek nezajištěných věřitelů**;
- zkrácení obecné doby trvání oddlužení z 5 let na 3 roky pro osoby zvláště zranitelné (starobní důchodci, ZTP);
- provedení **oddlužení pouze zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového**

kalendáře se současným zpeněžením majetkové podstaty;

- zavedení ochrany dlužníkovy obydlí v případě oddlužení se zpeněžením majetkové podstaty;
- omezení uspokojení příslušenství pohledávek;
- prodloužení lhůty k přihlašování pohledávek v oddlužení na 2 měsíce;
- zjednodušení sepisu insolvenčního návrhu spojeného s návrhem na povolení oddlužení a doručování v oddlužení.

Novela zákoníku práce

- na projednání Senátem čeká návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., **zákoník práce**, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (sněmovní tisk 109);
- **zrušení institutu karenční doby**; náhrada mzdy nebo platu by měla být poskytována již od prvního dne pracovní neschopnosti;
- **snížení pojistného placeného na nemocenské pojištění zaměstnavatelem nebo osobou samostatně výdělečně činnou**;
- zvláštní úprava pracovní doby akademických pracovníků.

Novela zákona o pobytu cizinců na území ČR

- na druhé čtení v Poslanecké sněmovně čeká návrh novely zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., **o pobytu cizinců na území České republiky** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk 203);
- zajištění **transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/801/EU** z 11. 5. 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair;
- posílení právní jistoty pro státní příslušníky třetích zemí přicházejících do EU za účelem vědeckého

výzkumu nebo studia; **zavedení dlouhodobého pobytu za účelem hledání zaměstnání či zahájení podnikatelské činnosti** pro vysokoškolské studenty po dokončení jejich studia na území a pro výzkumné pracovníky, kteří dokončí svou výzkumnou činnost;

- povinnost absolvovat **adaptačně-integrační kurz**;
- zmocnění vlády k vydání **kvót pro ekonomickou migraci**;
- **mimořádné pracovní vízum** pro řešení případů nedostatku pracovních sil na českém pracovním trhu v době výrazného nedostatku pracovníků na českém a evropském trhu práce v některých odvětvích.

Souborná novela daňových zákonů

- druhým čtením v Poslanecké sněmovně prošel **návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní od roku 2019** ([sněmovní tisk 206](#));
- zařazení všech změn daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění do jednoho právního předpisu z důvodu **zvýšení přehlednosti a zlepšení procesní ekonomie legislativního procesu**;
- návrh zákona je souborem novel těchto daňových zákonů: i) zákona o daních z příjmů; ii) zákona o dani z hazardních her; iii) zákona o dani z přidané hodnoty; iv) zákona o spotřebních daních; v) celního zákona; vi) daňového řádu; vii) zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní; viii) zákona o Finanční správě ČR; ix) zákona o Celní správě ČR; x) insolvenčního zákona.

Novela zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí

- prvním čtením v Poslanecké sněmovně prošel i návrh zákona, kterým se mění zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., **o dani z nabytí nemovitých věcí**, ve znění zákona č. 254/2016 Sb. ([sněmovní tisk 179](#));
- **osvobození od daně z nabytí nemovitých věcí** v případě prvního úplatného nabytí vlastnického práva k jednotce **se rozšiřuje na jednotky v rodinném domě**, a to za podmínek uvedených v zákonném opatření Senátu.

Novela zákona o investičních pobídkách

- na zákonodárný proces v Poslanecké sněmovně čeká návrh zákona, kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., **o investičních pobídkách** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 435/2004 Sb., **o zaměstnanosti**, ve znění pozdějších předpisů ([sněmovní tisk 298](#));
- **zacílení investiční podpory na projekty s vyšší přidanou hodnotou**, a to posílením podpory technologických center a center strategických služeb a zavedením přísnějších podmínek pro podporu výrobních projektů;
- zachování zvýšené podpory v hospodářsky problémových regionech;
- zlepšení dostupnosti pobídek pro malé a střední podnikatele;
- **zlepšení pružnosti systému investičních pobídek** ve vztahu k aktuální hospodářské situaci.

Novela zákona o drahách

- na legislativní proces v Poslanecké sněmovně čeká i návrh zákona, kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., **o drahách**, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony ([sněmovní tisk 326](#));
- **transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2370** z 14. 12. 2016, kterou se mění směrnice 2012/34/EU, pokud jde o otevření trhu vnitrostátních služeb v přepravě cestujících po železnici a správu a řízení železniční infrastruktury, do vnitrostátního právního řádu;
- **adaptace vnitrostátního právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2338** z 14. 12. 2016, kterým se mění nařízení (ES) č. 1370/2007, pokud jde o otevření trhu vnitrostátních služeb v přepravě cestujících po železnici;
- **opatření směřující k adaptaci právního řádu ČR na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/424** z 9. 3. 2016 o lanových drahách a o zrušení směrnice 2000/9/ES;
- odstranění nedostatků právní úpravy;
- **dokončení vytvoření jednotného evropského železničního prostoru** se společnými pravidly,

který zavedla směrnice 2012/34/EU, a **umožnění ve zvýšené míře hospodářské soutěže na vnitrostátním trhu železniční dopravy** a rovného přístupu k železniční infrastruktuře.

Novela zákona o rozpočtových pravidlech

- na projednání v Poslanecké sněmovně čeká návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., **o rozpočtových pravidlech** a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů ([sněmovní tisk 319](#));

- v rozpočtových pravidlech (jak státních, tak i pro územní samosprávy) se zakotvuje **povinnost zjistit skutečného majitele žadatele o dotaci, je-li žadatel právnickou osobou**;
- nebude-li možné skutečného majitele identifikovat, bude žádost o veřejnou podporu zamítnuta;
- zjištěné údaje o skutečném majiteli budou muset být uvedeny v rozhodnutí, kterým se veřejná podpora poskytuje.

Právnickou firmou roku 2018 je HAVEL & PARTNERS také v kategorii Duševní vlastnictví

Právo duševního vlastnictví představuje jednu z nejvýznamnějších a neustále rostoucích právních specializací kanceláře. Právní tým pod vedením partnera a spoluzakladatele kanceláře Roberta Nešpůrka a partnera Ivana Rámeše patří s počtem 15 právníků mezi vůbec největší poradenskou skupinu s tímto zaměřením v ČR a na Slovensku. „K úspěšnému budování brandu a ochraně inovativních nápadů patří také jejich právní ochrana. Velice nás těší, že naše po léta budované know-how vyhledává stále více klientů – ať už jde o tuzemské společnosti expandující do zahraničí, významné globální korporace nebo podnikatele, kteří bojují proti padělkům. Jsme rádi, že se tato úspěšná spolupráce promítla do vítězství v kategorii Duševní vlastnictví,“ říká Robert Nešpůrek.

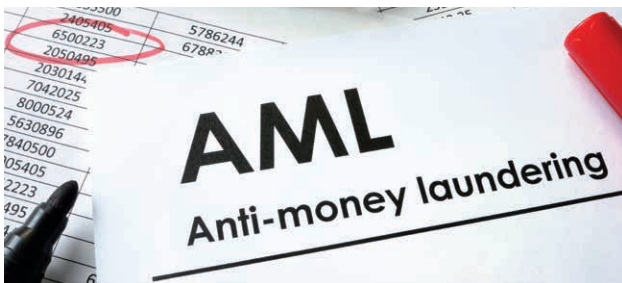

Poradenství SpaceLab EU SE při spojení s Výzkumným a zkušebním leteckým ústavem ohledně vývoje revolučního pohonu pro družice

Naše kancelář poskytla komplexní právní poradenství společnosti SpaceLab EU SE, stoprocentně vlastněné londýnským investičním fondem hDock42. Poradenství se týkalo nastavení spolupráce s Výzkumným a zkušebním leteckým ústavem při vývoji zcela unikátního iontového motoru, který má umožnit satelitům obíhat Zemi níže než dnes a prakticky bez paliva. Právní poradenství při tomto ambiciózním joint venture projektu zahrnovalo jednak založení nové společnosti SpaceLab EU pro účely spolupráce a ochrany budoucího produktu a práv průmyslového vlastnictví, a dále komplexní nastavení pravidel pro společný vývoj, užívání, oceňování a nakládání s IP právy. Na transakci se podílely právní týmy HAVEL & PARTNERS se zaměřením na oblasti M&A a právo duševního vlastnictví (IP) pod vedením Jana Kovala (partner pro oblast M&A), Ivana Rámeše (partner pro oblast IP), senior advokáta Tomáše Navrátila (M&A) a advokáta Radka Riedla (IP).

Program vlastnej činnosti povinnej osoby v podmienkach slovenskej právnej úpravy pre oblasť AML/CFT od roku 2018

V roku 2018 bol slovenský zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov („**AML zákon**“) predmetom legislatívnej novely dvakrát, pričom v dôsledku rozsiahlej novelizácie prijatej s účinnosťou od 15. 3. 2018 AML zákon upravuje zmenené zákonné podmienky, okrem iného, aj pre obsah programu vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu („**AML program**“).

Dôvodom spomínanej rozsiahlej novelizácie AML zákona bola na jednej strane transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (ďalej len „**IV. AML Smernica**“). Na druhej strane však zmenu zákonných podmienok odôvodňovali aj poznatky z aplikačnej praxe a neustále sa opakujúce interpretačné a aplikačné komplikácie pri výkone dohľadu.

Povinná osoba teda od roku 2018 má jasne stanovené požiadavky na povinné náležitosti AML programu. Silný AML program by mal obsahovať už aj opis organizačnej štruktúry povinnej osoby z hľadiska jej veľkosti, povahy činnosti, počtu zamestnancov a spôsobu riadenia. AML program po novom musí byť predmetom aktualizácie nielen v súvislosti so zmenou predmetu činnosti, ale aj napríklad pred začatím poskytovania nových produktov, ale iba za predpokladu, že zmena predmetu činnosti alebo začatie poskytovania nových produktov môže mať vplyv na zvýšenie rizika legalizácie alebo financovania terorizmu v prevádzkovej činnosti povinnej osoby.

Základné kritérium, či daná posudzovaná okolnosť môže mať vplyv na zvýšenie rizika legalizácie alebo financovania

terorizmu sa však ponechá na zodpovednosť a vlastné posúdenie povinnej osoby (tzv. *self-assessment*). AML program musí schváliť štatutárny orgán povinnej osoby.

Stabilný AML program ďalej by mala obsahovať nielen všeobecne, ale aj konkrétne formy neobvyklých obchodných operácií, ktoré sa môžu vyskytnúť v podnikateľskej činnosti povinnej osoby.

AML program musí obsahovať aj spôsob hodnotenia a riadenia rizík prebiehajúcich počas vykonávania činnosti povinnej osoby (tzv. *risk assessment*), a to v súlade s AML zákonom.

Za najdôležitejšiu zmenu obsahu AML programu je možné považovať zmenu zákonných podmienok týkajúcich sa osoby zodpovednej za dodržiavanie súladu s predpismi na úseku ochrany proti legalizácii a financovania terorizmu („určená osoba“). Nové zákonné požiadavky stanovené na určenú osobu vyplývajú jednak z požiadavky IV. AML Smernice a zodpovedajú aj odporúčaniu výboru Moneyval Rady Európy a FATF. **Pozícia určenej osoby musí byť stanovená na riadiacej úrovni**, pričom určenou osobou môže byť buď len štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu povinnej osoby alebo vedúci zamestnanec, ktorý musí mať možnosť priamej komunikácie so štatutárnym orgánom a dozorným orgánom a musí mať prístup k informáciám a dokladom, ktoré povinná osoba získala pri vykonávaní starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a mohla tieto využiť pri posudzovaní obchodov a prípadne pri ohlasovaní neobvyklej obchodnej operácie. Vedúcim zamestnancom pritom je osoba, ktorá je oprávnená riadiť a kontrolovať prácu zamestnancov, zabezpečovať prijatie včasných a účinných opatrení, apod.

„Povinná osoba už nesmie zabezpečovať plnenie úloh určenej osoby prostredníctvom externého dodávateľa ako tretej osoby, tak ako to bolo v minulosti zaužívaným spôsobom riešenia.“

Zásadnou zmenou je teda nové vymedzenie tzv. určenej osoby, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou a financovaním terorizmu, ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií a prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje priebežný styk s finančnou spravodajskou jednotkou, pričom jej meno, priezvisko a pracovné zaradenie

je taktiež povinnou náležitosťou AML programu. Povinná osoba už nesmie zabezpečovať plnenie úloh určenej osoby prostredníctvom externého dodávateľa ako tretej osoby, tak ako to bolo v minulosti zaužívaným spôsobom riešenia. **Určená osoba by mala byť integrálnou súčasťou organizačnej štruktúry povinnej osoby a súčasne by mala byť v jednej osobe garantom dodržiavania súladu činnosti povinnej osoby s predpismi AML/CFT.**

V zmysle nového AML zákona mali povinné osoby povinnosť prispôbiť svoj AML program k novým zákonným požiadavkám vrátane vykonania prípadných zmien organizačnej štruktúry povinnej osoby z dôvodu ustanovenia funkcie určenej osoby do 15. mája 2018. Za porušenie tejto povinnosti, resp. v prípade zistenia nedostatkov v AML programe povinná osoba môže čeliť uloženiu pokuty až do výšky 200 000 eur. Je však namieste poznamenať, že s prihliadnutím na úlohu AML programu v živote spoločnosti môže prípadné zistenie nedostatkov v tomto dokumente viesť k nespĺneniu takej zákonnej povinnosti, za ktorú AML zákon dovoľuje uložiť pokutu až do výšky 1 000 000 eur.

Nedávno zverejnená správa finančnej spravodajskej jednotky vo svojich štatistických údajoch potvrdzuje, že **AML program bol vždy predmetom každej kontroly orgánu dohľadu.** Napriek dôležitosti a úlohy AML programu je možné konštatovať, že v prípade vykonania kontroly zo strany orgánu dohľadu bolo takmer vo všetkých prípadoch identifikované porušenie povinnosti, resp. boli zistené nedostatky v AML programe kontrolovanej povinnej osoby. Evidentným dôkazom toho, že nezanedbateľný počet povinných osôb svoj AML program stále neprispôobil novým zákonným požiadavkám, je aj v súčasnosti stále vnímateľná činnosť určitých podnikateľov ako externých dodávateľov povinnej osoby nahrádzajúcich úlohu určenej osoby.

Stabilným AML programom, ktorý je v súlade s aktuálne platnou legislatívou, zvýši každá spoločnosť mieru bezpečnosti svojho interného fungovania a znižuje riziká, s ktorými sa stretáva počas jednotlivých obchodov a obchodných vzťahov.

Autori:

Ondřej Majer | Partner

Anikó Góghová | Advokátka

Slovenská kancelár HAVEL & PARTNERS posílila o partnera a dva advokáty

Na začátku července 2018 jsme významně personálně posílili slovenskou kancelář v Bratislavě. Část odpovědnosti za její rozvoj převzal nově jmenovaný partner a dosavadní vedoucí advokát kanceláře Štěpán Štarha. Spolu s ním se do Bratislavy přesunul i senior advokát Juraj Dubovský a advokát Štefan Potočňák. „Se Štěpánem jsme se dohodli, že bude většinu dní trávit pracovně v Bratislavě, kam se přestěhovala i jeho rodina. Zároveň se však nepřestane věnovat svým klientům v Praze a Brně. Jeho doménou zůstává zejména poradenství technologickým a IT společnostem a komplexní projekty pro finanční, energetické a telekomunikační firmy. Věřím, že Štěpánovy zkušenosti nám na Slovensku pomohou k dalšímu rozvoji našich služeb a dobrým hospodářským výsledkům,“ říká k povýšení Štěpána Štarhy a jeho angažmá v Bratislavě Jaroslav Havel, řídící partner kanceláře. „Naši bratislavskou kancelář chceme i v příštích měsících dále intenzivně rozvíjet. Proto jsme se dohodli také s dalšími dvěma kolegy, kteří dosud působili především v Praze, že se pracovně přesunou na Slovensko, odkud pocházejí. Senior advokát Juraj Dubovský se specializuje na zastupování klientů v soudních a rozhodčích řízeních a na oblast insolvence a restrukturalizace, Štefan Potočňák je expertem na civilní právo a kontrakty v oblastech IP/IT, médií a telekomunikací,“ upřesňuje Jaroslav Havel. HAVEL & PARTNERS má od 1. 7. 2018 celkem 27 partnerů. Na nejvyšší manažerský post se kromě Štěpána Štarhy posunul také Ondřej Florián, dosavadní vedoucí advokát z poradenské skupiny zaměřené na privátní klienty z řad nejvýznamnějších podnikatelů a jejich rodin, top manažerů, investorů, umělců nebo profesionálních sportovců, včetně cca 400 nejbohatších Čechů a Slováků. Štěpána a Ondřeje spojuje také to, že v kanceláři začínali jako advokátní koncipienti shodně v roce 2010. Jejich kariéra tak odráží dlouhodobou snahu kanceláře vychovávat další generace právníků a manažerů v jedné osobě, a to během kratší doby, než je v advokacii běžné.

Vzdělávání v oblasti práva na nejvyšší úrovni

Semináře | Vzdělávání na míru | Expertní posudky | Konzultace

Plánované semináře AKADEMIE HAVEL & PARTNERS – na letní semestr 2019

- Sdílená ekonomika a platformy P2P
- Věcný záměr nového stavebního zákona
- Aktuální návrhy novel OSŘ a exekučního řádu, návrh úpravy hromadných žalob
- Řešení mezinárodních obchodních sporů
- Elektronická identita a přeshraniční elektronické právní jednání
- Aktuální judikatura vysokých soudů k náhradě újmy a bezdůvodného obohacení pro podnikatele
- Právní rizika a hrozby korporací v kostce

Semináře probíhají v moderních prostorách pražského **Florentina**, vždy v pátek **od 9.00 do 12.30 hodin**. Lektory jsou špičkoví odborníci, akademici a zároveň spoluautoři nového občanského zákoníku i velkých komentářů k němu – Milan Hulmák, František Korbel, Filip Melzer, Renáta Šínová a Petr Tégl.

Více informací naleznete na: www.havelpartners.cz/akademie

Pod vedením lektorů AKADEMIE HAVEL & PARTNERS Filipa Melzera a Petra Téгла vyšel nejrozsáhlejší komentář k závazkům ze zákona

Filip Melzer a Petr Tégl, působící jako Of Counsel HAVEL & PARTNERS a lektori její vzdělávací AKADEMIE, jsou hlavní redaktoři velkého komentáře k novému občanskému zákoníku, jehož IX. svazek právě vydalo nakladatelství Leges. Ten je věnovaný závazkům z deliktů a jiných právních důvodů upravených v hlavě III a IV čtvrté části kodexu, v § 2894 – 3014. V českých podmínkách jde o dosud nejrozsáhlejší komentář k závazkům ze zákona. Kromě Filipa Melzera a Petra Téгла do něj přispěl i partner HAVEL & PARTNERS Jan Šturm, který je spoluautorem části týkající se nekalé soutěže. Jednotlivé svazky velkého komentáře vycházejí v nakladatelství Leges postupně. Do více než 7 000 stran textu zatím přispělo přes 50 předních českých a slovenských expertů, z nichž velká část se přímo podílela i na přípravě a vzniku nového civilního kodexu. Z HAVEL & PARTNERS a její vzdělávací AKADEMIE to kromě dvojice Filip Melzer a Petr Tégl byli především František Korbel a Renáta Šínová.

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

200 právníků | 400 spolupracovníků

Naši klienti

1 000 klientů | 70 největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | 7 společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než **80** zemích světa
ve **12** světových jazycích
až **70%** případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelpartners.cz

PRAHA

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111

BRNO

Titanium Business Complex
Nové sady 996/25
602 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 545 423 420

OSTRAVA

Poděbradova 2738/16
702 00 Ostrava
Česká republika
Tel.: +420 596 110 300

BRATISLAVA

Centrum Zuckermandel
Žižkova 7803/9
811 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 232 113 900